

Bankový dohľad ECB: priority SSM na rok 2016

Dokument o prioritách dohľadu jednotného mechanizmu dohľadu (Single Supervisory Mechanism – SSM) na rok 2016 stanovuje kľúčové oblasti dohľadu v roku 2016. Vychádzajú z hodnotenia hlavných rizík, ktorým čelia banky podliehajúce dohľadu ECB, a zohľadňujú relevantný hospodársky vývoj a vývoj v oblasti regulácie a dohľadu.

Identifikácia hlavných rizík, ktorým sú vystavené banky podliehajúce mechanizmu SSM, prebieha v spolupráci s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi na základe informácií od spoločných dohľadacích tímov, makroprudenciálnych a mikroprudenciálnych analýz ECB a výkazov od externých subjektov. Spomedzi hlavných identifikovaných rizík je najväčším riziko obchodného modelu a ziskovosti. Nasledujú ďalšie hlavné riziká, ktorých význam sa v jednotlivých krajinách SSM líši: kreditné riziko a zvýšená úroveň nesplácaných úverov; obrat vo vyhľadávaní vyšších výnosov; riziko konania a riadenia; riziko štátneho dlhu; geopolitické riziko a rastúca zraniteľnosť rozvíjajúcich sa ekonomík; riziko v oblasti IT a v súvislosti s počítačovou trestnou činnosťou; a schopnosť bánk zaistiť plnenie pripravovaných regulačných kapitálových požiadaviek.

S cieľom zabezpečiť, aby sa banky týmito rizikami zaoberali účinným spôsobom, prijal SSM päť priorít na vysokej úrovni, ktoré budú základom výkonu dohľadu počas roka 2016. Ide o nasledujúce priority: i) riziko obchodného modelu a ziskovosti, ii) kreditné riziko, iii) kapitálová primeranosť, iv) riadenie rizík a kvalita údajov a v) likvidita. V rámci každej priority sa uskutoční viacero dohľadových iniciatív, pričom v niektorých prípadoch si plná implementácia vyžiada viac ako rok.

Uvedené riziká a priority dohľadu nepredstavujú úplný zoznam. Vzhľadom na špecifické rizikové profily môžu byť na úrovni jednotlivých bánk potrebné odlišné činnosti dohľadu. Napriek tomu sú uvedené priority dohľadu zásadným nástrojom, ktorý umožňuje koordinovať opatrenia dohľadu v jednotlivých bankách primerane harmonizovaným, úmerným a efektívnym spôsobom, a tým prispieva k zabezpečeniu rovnocenných podmienok a výraznejšiemu účinku dohľadu.

Opatrenia dohľadu:

Tematické hodnotenie faktorov ziskovosti bánk

Riziko obchodného modelu a ziskovosti

Výrazné riziko súvisí s obchodnými modelmi a ziskovosťou bánk. Obidve oblasti sú ovplyvňované vysokou mierou znehodnocovania aktív a dlhším obdobím nízkych úrokových sadzieb. Na základe výsledkov doterajšieho hodnotenia obchodných modelov bánk a analýz ziskovosti uskutoční SSM v roku 2016 tematické hodnotenie faktorov ziskovosti bánk na úrovni jednotlivých podnikov a podľa jednotlivých obchodných modelov. Analýza faktorov ziskovosti umožní identifikovať banky so štrukturálne nízkou ziskovosťou. V tejto súvislosti sa bude dohľad sústrediť na to, či sa ziskovosť dosahuje (okrem iného) prostredníctvom znižovania úverových štandardov, väčšej závislosti od krátkodobého financovania, alebo zvyšovania rizikových expozícií, ktoré nezodpovedá udávanej rizikovej stratégii banky.

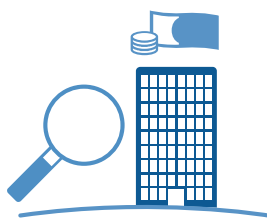
Opatrenia dohľadu:

Pracovná skupina pre nesplácané úvery

Tematické hodnotenie IFRS 9

Kreditné riziko

Zvýšená úroveň nesplácaných úverov si vyžaduje vyššiu pozornosť dohľadu. Zhoršenie úverovej bonity v prípade úverov podnikom a/alebo domácnostiam ako aj uvoľnenie úverových štandardov je zdrojom obáv vo viacerých krajinách SSM, najmä v krajinách ťažko zasiahnutých krízou. Situáciu inštitúcií s vysokou úrovňou nesplácaných úverov posudzuje osobitná pracovná skupina, ktorá navrhne príslušné nápravné opatrenia. V rámci dohľadu budú dôkladnejšej kontrole podrobené aj koncentrácie expozícií v oblastiach, ako sú napríklad nehnuteľnosti. Ďalšou témou v súvislosti s úvermi je implementácia štandardov „IFRS 9 – Finančné nástroje“ (Medzinárodné štandardy finančného výkazníctva). V rámci tematického hodnotenia sa posúdi potenciálny dosah štandardov IFRS 9 na tvorbu rezerv a stav príprav bánk na ich zavedenie.

Opatrenia dohľadu:

Posúdenie kvality a konzistentnosti procesov ICAAP bánk

Posúdenie interných modelov bánk

Kapitálová primeranosť

Kapitálová primeranosť je pre SSM v roku 2016 aj naďalej vysokou prioritou. Kľúčovými otázkami sú kvalita a konzistentnosť interných procesov hodnotenia kapitálovej primeranosti bánk (Internal Capital Adequacy Assessment Process – ICAAP) vrátane interných možností záťažového testovania, ako aj výkon dohľadových záťažových testov, ako je napríklad záťažový test na úrovni EÚ koordinovaný Európskym orgánom pre bankovníctvo. Medzi ďalšie významné prvky dohľadu v roku 2016 patrí nadviazanie na doterajšiu činnosť v oblasti kvality a zloženia kapitálu bánk (aj v súvislosti s pokračujúcou snahou o harmonizáciu možností a vnútroštátnych právomocí), ako aj posúdenie pripravenosti bánk na nové regulačné štandardy, napr. štandard celkovej schopnosti absorbovať straty a minimálna požiadavka na vlastné zdroje a akceptovateľné záväzky, ktorých uplatnenie bude predstavovať zavedenie minimálnych požiadaviek na „odpisateľné“ kapitálové nástroje. Okrem toho sa uskutoční cieľené hodnotenie interných modelov bánk, ktoré bude prebiehať niekoľko rokov.

Opatrenia dohľadu:

Objasnenie očakávaní dohľadu
riadiacim orgánom bánk

Tematické hodnotenie
dodržiavania zásad BCBS

Riadenie rizík a kvalita údajov

Riadenie rizík zo strany bánk sa bude posudzovať v kontexte nízkej ziskovosti a s tým súvisiaceho vyhľadávania vyšších výnosov v kombinácii s dostatkom lacného financovania od centrálnych bánk. Finančná kríza navyše poukázala na to, že riadiace orgány bánk nemali vždy k dispozícii informácie o rizikách potrebné na to, aby mohli prijímať správne obchodné rozhodnutia a rozhodnutia o riadení rizík. Pre SSM je prioritou jednoznačne formulovať, čo od bánk v tomto smere očakáva. Od riadiacich orgánov bánk sa očakáva, že budú vyžadovať a disponovať adekvátnymi informáciami o rizikách, na základe ktorých budú môcť dôkladne posúdiť, či je úroveň rizika v rámci obchodných rozhodnutí v súlade so stanovenými štandardmi a obmedzeniami rizikovej stratégie ich banky. Kvalita údajov a schopnosť celobankovej agregácie rizík sú nevyhnutným predpokladom prijímania kvalitných rozhodnutí založených na rizikách a sú teda základom správneho riadenia rizík. V tejto súvislosti SSM uskutoční tematické hodnotenie dodržiavania zásad Bazilejského výboru pre bankový dohľad, pokiaľ ide o účinnú agregáciu údajov o rizikách a vykazovanie rizík zo strany bánk. Toto hodnotenie zároveň podporí zavádzanie opatrení v nadväznosti na tematické hodnotenie riadenia rizík a ochoty riskovať, ktoré SSM uskutočnil v roku 2015. Na zabezpečenie kvality a bezpečnosti údajov je v neposlednom rade nevyhnutná moderná IT infraštruktúra. Analýza sa preto bude zameriavať aj na riziká súvisiace s informačnými technológiami.

Opatrenia dohľadu:

Dialóg na tému ILAAP

Likvidita

V rámci procesu preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu v roku 2015 sa zistilo, že viacero bánk ešte v plnej miere neplní očakávania dohľadu, pokiaľ ide o účinné riadenie rizík likvidity. SSM sa preto bude zameriavať na spoľahlivosť interných procesov hodnotenia likvidity (Internal Liquidity Adequacy Assessment Processes – ILAAP) bánk. Posudzovať sa bude stav zavádzania a uplatňovania účinných rámcov riadenia rizík spojených s likviditou a financovaním, či už za bežných alebo sťažených podmienok.

Krajiny zapojené do jednotného mechanismu dohledu

- Jednotný mechanismus dohledu
- Európska únia

